

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F'oi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2\frac{1}{3}$ galbini mon. sunat'oria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 73.

Brasiovu 28/16 Septembre

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 27/9 1872.

Una indignatiune generale a ocupatu animele cele incordate ale infratitoru brasioveni, candu se convinsera, ca totu e adeveru curatu, cumca deputatii sasi ai Brasiovului, cu tóte reclamarile si petitiunea cassativa a infratitoru, totu s'au verificatu. Si cum s'a potutu face o nedreptate atatu de strigat'oria?! In Fagarasiu, ca romanii se afla in dreptu a -si apará competinti'a facia cu cativa maghiari, diet'a, care ar' trebui se constè din parintii patriei fora deosebire de natiune, a decisu in favórea a vro cativa maghiari, cá parinti numai ai maghiarilor! ca ministrulu avù dreptu a demanda comisiunei se implinésca voi'a maghiarilor, fora a cugeta, ca unu prejudeciu cá acest'a face satira din tóta libertatea de alegere si in alte cercuri; ca, ministrulu se aplaudá, ca a facutu pasi, cá alegerea din Fagarasiu se se faca la comand'a sa, a ministrului, ér' nu dupa competenti'a reprezentantiei districtului! In Brasiovu, ca se afla érași romanii, cá infratiti in dreptu cá lumin'a sórelui, tocma acela-si ministru nu vrù se scie de aপরera asupritorilor in contra asupritorilor, ci ii lasá in tina, favorandu siretliculu sasu in caus'a alegertiloru! Si diet'a si aici se se arate atatu de pucinu pasatoria!

Écca, ca pentru romanu asta stare a lucrurilor nu e decatu o jocaria a constitutionalismului de adi cu celu mai scumpu dreptu alu lui! Ecce, ca pentru sustinerea pretensiunilor dreptului nostru politicu nationale, si pentru sustinerea stimei nationale singur'a passivitate absoluta facia cu dieta din Pesta e remediulu, pana atunci, pana candu se va pface satir'a, volnici'a si coruptiunea constitutionale in adevrata libertate de alegeri, dupa lege fipta, neelastica pentru patri'a nóstra.

Si ce cusuru s'a pusu infratitoru, de li a lasatu diet'a nerespectata petitiunea cassativa? Sa pretinsu pro forma, ca petitiunea a avutu scaderi de formalitate, ca-ce trebuia pentru doi deputati dóue petitiuni cu 2000 fr. ér' nu una cu 1000 fr. pentru cassarea alegerii a 2 deputati sasi. Ei bine, dér' numai in Ungari'a e usululu acest'a, ca-ce numai acolo se alege intr'unu cercu unu singuru deputatu, ér' in Transilvani'a se alegu intr'unu cercu 2 deputati deodata, cu acelesi cedule, cu acel'asiu procesu, écca ca e nedrépta acésta imputare, si déca nu, de ce se sustiene diversitatea in legea de alegeri?! Altu cusuru se pretende, ca in favórea celor stersi din dreptulu de alegere in petitiune n'a fostu neci o vorba, ca nu s'au facutu plansori reclamante, numai atat'a se dice, ca 700 insi s'au despoiata de dreptulu de alegatoriu.

Ei bine, dér' déca diet'a e drépta, de ce n'a amanatu verificarea dep. sasi, pana candu s'ar' fi tramisu cele cerute de formalitati; se se fi poruncitu, cá se se suplinésca, déca e adeveru, tóte recerintiele, ca dór' Brasiovulu n'ar' fi tanjitu a mai adauga una 1000 fr. si a tramite totu ce lipsesce!

Dér' decatu tóte mai curiósá fù scus'a despartimentului VI, in care se verificara sasi, ca nu se tiene de ea a investiga, cum s'au intemplatu inscrierile, ca-ce acésta se tiene de resortulu ministeriului de interne. Asiadéra, ceea ce face ministrulu,

fia bine, fia reu, diet'a se lu primésca cá bunu facutu? Apoi ce superioritate suverana mai pórtá in frunte o asemenea dieta, déca neci la alegeri nu e independenta judecat'oria? S'a potutu inse, cá se nu indigneze tóte aceste pe toti respectivii, mai vertosu, ca ei se infratira tocma in intielesulu regimului si numai pentru eluptarea dreptului cuvenitu fiacaruia cá cive coegale? —

Am disu de multu, ca nu se va castiga nemica cu petitiunea, pentruca, déca se voru respinge aici siretiele arbitrarie ale sasiloru, atunci cate alte arbitragiuri coruptionali de partita deakiana nu -si voru taia copaciulu de sub pitióre? Sapiienti satis.

Nu e de ajunsu a fi luptatu pana aici cu o lupta in adeveru resemnata, si disciplinata, incatu amu dori cá in cele din patria, pela adunarile comitatense petutendinea, se se continue asemenea lupte, ci face neaperatu necesariu, cá se -si caute fiacare dreptulu prin acte nedubitate de alegatoriu, ca-ce mane poimane va veni la rondu organizarea municipalor si cei fora dreptu ér' voru remané fora maiortate pe diosu, si candu n'ar' fi parasi cu perfidia de unii séu altii, cari planuescu la traficari in contra.

Romanulu n'are ortacu de lupta si partita, decatu pe romanu; écca, ca ni se deschidu ochii durere, prin propri'a patiania, ca ne amu insielatu, candu amu buiguitu, ca si noi -cá romani se ne fusionamu in una din partitele maghiare. Romanulu nu pote reesi neci cu stima neci cu caus'a decatu numai, candu se va constitui intr'o partita strinsu nationale romana si cá atara va sta la postulu si la sentinel'a intereselor sale; atunci fia si catu de pucini, ei totu voru avé petitori pe tóte celelalte partite si celu pucinu va sci alege intre ele, ca din ele care da mai multu va fi sprijinita sub reserva sustinerei dreptului avutu si cuvinitu. — Asia se ne luptamu aici in patria cu tóta activitatea; dér se nu ne parasimu terenulu dreptului nostru de natiune polilica perfectu egale in Ardealu si sanctionatu dupa lege, ca-ce parasindulu neci la candelde grecesci nu lu vomu mai recastiga ci parasindu celu avutu neamu parasitu pe noi insine pentru totudeuna.

Romanulu e avisatu de impregiurari sale, cá se fia solidariu la lupt'a pentru drepturi, si dreptate; elu n'are se astepte nece unu sprijinu, nece unu favoru dela nime, ca-ce toti de tóte partile voru a se intioli din lan'a lui; elu inse totu va prospera, déca va pasi solidariu si va fi activu, fórté si necurmatu activu atatu pe terenulu politicu in patria, catu si la cutediarea de orce intreprindere, inse nn cá lipitura, ca totudeuna va esi napu din credulitatea sa, — ci pe petióre proprie, ca asia va prospera prin poterea s'a numerica intru tóte, chiaru si in impregiurari cá aceste presente. Satan'a politicu ne scia slabitiunea, care a fostu si e imparechiarea. Écca numai de acei fii ai lui se ne ferimu cá de ciurma, cari voru a ne dusmani intre noi, cá se ne slabésca in favórea dusmaniloru politici. Se ne pocaimu numai de acestu pecatu si cu totii solidariu lucrandu vomu fi vii! — Inca una intrebare; Si au dechiaratu comunele romane limb'a romana de oficiala si de protocolu si prin orasie si prin comune si prin comitate? Déca nu, ce mai astépta? Se li se impuna si prin comune limba straina? Séu se fia siliti a primi mandate in limba straina, déca nu si au dechiaratu limb'a de

oficiósá? Nu e nebunu cine manca siepte pani, ci cine le concede. Aici inca se fimu activi, neci unu palmacu de dreptu se nulu lasamu neaperatu.

In districtulu Brasiovului si a dechiaratu vreo comuna limb'a de oficiale? si déca nu, cum potu pretende, cá se nu capete porunci in limba straina? Aci se nu amanamu a fi activi neci o óra.

In comitatulu Clusiu, pretensera romanii limb'a loru de limba de protocolu, care se se rectifice deodata cu celu maghiaru, astadi au limba si cu ea stima in comitatu, si unde nu au romanii a cincea parte din reprezentantia, cá limb'a de protocolu se fia asecurata prin pretendere cu tóta cerbici'a?! Écca campu de activitate intetita.

— Foile oficióse din ambe partile dualismului striga catra delegatiuni: ori veti aplacida totu bugetulu min. de resbelu, ori tóte 3 ministeriale se voru retrage; si ca s'ar' fi si pusu intrebarea de cabinetu delegatiuniloru, déca ar' mai sterge din bugetu preste 20 mil., cari se subtrasera; acumu se pretende, ca delegatiunile au numai control'a, ér' stergerea nu se tiene de competinti'a loru. In Vien'a suntu ómenii incordati a vedé, cum se voru schima maghiarii la acésta, cari vreau se dobória pe min. de resbelu Kuhn. —

Pace si totu bugetu mai mare la resbelu. —

Proiectu de lege nou

despre universitatea científica regésca in Clusiu.

§. 1. In Clusiu se infintieza universitate científica regésca ungara.

Academi'a regésca si institutulu medico-chirurgicalu din Clusiu se desfiintieza.

§. 2. Pana atuncea, pana candu invetiamentulu la unversitate se va regulá prin lege deosebita, — regulele, cari sunt in viétia de presinte la universitatea din Pest'a au valóre si pentru acésta universitate, incatu in acest'a lege nu se face alta dispusetiune.

Pana la aducerea legeri susu atinse regulele ulterióre, cu ascultarea facultatiloru universitatii, le va stabili ministrulu de instructiunea publica.

§. 3. Acésta universitate se imparte in patru facultati, si adeca:

- 1) facultatea de drepturi si sciintieloru de statu,
- 2) facultatea de medicina,
- 3) facultatea de filosofia, limba si istoria,
- 4) facultatea de matematica si de sciintie naturala.

In legatura cu aceste dóua din urma se infintieza o preparandia de profoseri gimnasiali.

§. 4. Facultatile de sciintie in afacerile interne forméza cate o corporatiune independinte un'a de alt'a, egalu indreptatita si de sine statatóre, sub presidiulu decaniloru alesi prin ele

§. 5. In fruntea facultatiloru sta senatulu universitatii, a carui presedinte e rectorulu universitatii.

De competinti'a lui se tiene pertractarea si superarea afaceriloru de administratiune si corporatiune a facultatiloru.

§. 6. Professorii ordinari si extraordinari, doctentii si suplintii de professori au salariu anualu sistemisatu, profesoriloru privati compete numai didactrulu prelectiuniloru loru.

Inse ministrulu de instructiune publica póte accordá la opiniunea facultatii respective esceptio-

nalminte unu premiu anumitu acelu profesor des-tinsi, cari proponu unu atare studiu, a carui propunere in interessulu invetiamentului scientificu este de dorintu dér' dupa natur'a studiului la puctieni ascultatori potu contá, seu acelora, a caroru aplicare este de doritu.

§. 7. Professori ordinari si extraordinari cu ocasiunea primei organisari a acestei universitati, la propunerea ministrului de instructiune publica se denumescu prin *Maiestatea Sa Regele*, ér' suplintii de professorii privati si docenti prin ministrului de instructiune publica.

Pentru denumirile ulterióre ale profesorilor ordinari, extraordinari si ale docentiloru, dupa ascultarea opiniunii facultatii concernite, ér' pentru suplintii de profesori pe bas'a propunerii facultatii se voru face propunerile la *Maiestate*, respective de numirile.

§. 8. Ministrului de instructiune publica indreptatiesce la tienerea prelegeriloru private astfel de individi, cari prin facultatea respectiva s'a dechiaratu de calificari la docentura privata séu cari pe carier'a scientifica si au doveditu publice calificatiunea.

Dér' déca profesorulu privatu in decursu de doi ani nu-si incepe prelegerile, séu dupa inceputulu acelu in doi ani de dile baremu unu jumetate de anu n'a tenuity prelegere, — indreptatiea acelu'a la professor'a privata incéta.

Professori privati potu estradá testimonie despre cercetarea prelegeriloru cu asemenea valóre ca si professorii ordinari si extraordinari.

§. 9. Cu ocasiunea deschiderei universitatii didactrulu se va stabili cu privire la impregiurările esistinte, in viitoriu inse atatu tacs'a invetiamentulu catu si a rigoróseloru, dupa ascultarea facultatiloru o va stabili ministrulu de instructiune publica.

Facultatile au dreptu a absolve pre ascultatori seraci de didactru si de tacs'a rigoróseloru.

§. 10. Asést'a universitate se va deschide cu inceputulu anului scolasticu 1872/3 si dispusetiunile regimului facute pentru organisarea universitatii se incuviintiéza.

§. 11. Esecutarea acestei legi se concrede ministrulu de instructiunea publica.

Augustu Trefort m. p.

De langa calea lui Traianu.

Motto :

Asia-e bietulu romanasiu,
Elu e blandu si dragalasiu;
Ori cei spunu, catu ilu sucescu
Catu-i dicu silu amagescu:
Elu remane adeveratu
Romanu verde si curatu!
(strofa din lipitori.)

La inceputulu vacatiunii romanii din Clusiu facundu excursiune in accompagnarea a 2 fetitie au jucatu piese teatrale in Gherl'a 3, in Siomcut'a mare 7, in Desiu 6, in Nasaudu 3, si in 12, 13 si 14 Septembrie in opidulu Beclénu ér' 3 representatiuni si anume:

„Lipitorile sateloru“, „Soldatulu romanu“, „Mani'a posturiloru“, „Paraliseriulu“, „Cuiu lui Pepelea“, „Baba harca“, „Rosaliele in satu lui Cremine“, „Mortu si dantiu“, „Fantasma“ si „sburatoriulu“. —

In Gherl'a chiaru inteleginti'a romana necredindu in susceptibilitatea juniloru diletanti nu iau lasatu se jóce in redutu; dér' dupa producerile cele escelente i a parutu reu; si de aceea lea datu viptu si cortelu.

Pre totu loculu inteleginti'a iau provediutu cu viptu si cortelu gratisu.

In Desiu a datu o representatiune in favorea daunatiloru de grandina.

Junii acesti bravi suntu:

DD. Vasiliu Filipu din Maia,
Andrieu Centea din Capolne,
Petru Huza din Mic'a,
Ioann Gavrusiu din Iescu,
Flore Hatosu din Batia,
Nicolau Tohati din Cheseiu,

si d-siór'a Rozalia Duca din Gherl'a,
toti solnocani, precum d-siór'a Maria Centea din

Clusiu, apoi P. Tantiu din Berindu si I Cadariu din Turd'a, sub directiunea celor 2 primi numiti.

Societatea acésta si numai cá diletanta si a cascade mare renume prin acésta excursiune, si a demustratu strairiloru ce póte romanulu, si catu-e de sonóra limb'a lui pre scena. —

Inainte juniloru pre carier'a Thaliei romane, ca carier'a vóstra e a 2-a problema, ce natiunea romana siau propusu a deslega in deceniulu presentu!

In viitórele vacatiuni dorimu se continuati excursiunea in tieneturile nóstre, si se jucati piese din viét'i'a sociale din cóce de Carpati. —

Aceste sire m'a indemnatu ale scrie sirele dintre varietatile Gaz. nr. 70, deórece publiculu nu scie despre acésta nouatate importanta nimicu. —

Primiti St. D-le destins'a mea stima, ce ve pastrezu.

P. Muresianu sireganulu.

Dela diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 21 Sept. dupa unele cauze de verificari presedintele camerei Bitto reportéza, ca a sositu o scrisória de mana preinalta, care provóca ambele case se se adune intr'una spre a alege custode de coróna, si ca dupa contielegere între presiedinti astadi se va tiené siedinti'a comuna. Membrii casei de susu se si aduna; presiedinti Majlath si Bitto siedu langa olalta. Majlath saluta membrii ordinari, reportandule, ca scrisóri'a preinalta se va ceti. Ea cuprinde luarea inainte a alegerii custodelui corónei, fiinduca c. Georgiu Károly abdisse de inaltulu acestu oficiu. Se alegu secretari contele Victor Zichy Ferraris, si Koloman S. Zell. In scrisória se candideasa Georg Festetics br. Iosika, Simeone Sina si Antoniu Radvanszky.

Presedintele Mailath provóca la alegere dintre acestia, pe candidatulu celu mai demnu. Tóta cas'a inse striga; se traiésca contele Festetics. Presedintele Bitto anuntia, ca diet'a a alesu cu unanimitate pe cont. Festetics. Se autentica protocolulu stante sessione transponanduse ministrulu Lonnyay spre a se midiloci sanctionarea *Maiestatii*. Se suspende siedinti'a pe 20 minute si candu se deschide, intra c. Festetics in costumulu celu splendidu între strigari de vivate. Majlath repórta sosirea scrisórii *Maiestatice*, Bitto rumpe sigilulu, se cetesce, ca alegerea lui Festetics e sanctionata. Presedintele Bitto enuntia, ca cas'a primesce sanctionarea in cunoscintia. Contele Festetics multamesce pentru denumire si dice, ca -si va consacrá puterile pentru rege si patria, pestrandu corón'a incredintiata. Bitto repórta, ca alesulu custode va depune juramentulu in Bud'a. Se citésce protocolulu si se inchia sesiunea.

Ambele camere fura primite dupa acestea de *Maiestatea Sa* in Bud'a si reintorcunduse ér' in sal'a camerei deputatiloru au autentiatu protocolulu pentru depunerea juramentului.

— In caus'a fusiuni stangei cu drépt'a vorbeste „Hon“ diurnalulu stangei, ca opositiunea a facutu totu ce i sta prin putintia, cá partida politica, ea a mersu pre aprópe de marginile sinuciderei politico-morale si numai partid'a deakiana a venitu la róndu a intinde man'a ambiata; altfelu va fi responsabile de tóte urmarile, care voru resarí din derimarea planuriloru fusiunei. „Ellenör“ tiene de reu pe Ghyzcy, care afara de primirea articolului din 1867 despre dualismu s'a facutu ereticu si in credintiá, ca uniunea personala curata nu se póte nici de catu mai multu castiga. Si inca se provóca la casulu cu Andras, care de si fusese condamnatu — acum totu fú primitu in Berlinu in audientia la imp. rusescu si éta, ca se intemplá, ce nu se precalculase, asia se póte reesi si cu uniunea personale.

Despre deputatii romani nu se aude, ca ce atitudine voru luá facia cu interesele romaniloru. Amu astepta, cá la desbaterea proiect. universitatii din Clusiu se pretenda pana la protestu dreptu perfectu de limba, prin urmare, cá se fia numai paritetica; altufeliu se protesteze in contra jignirei dreptului de egalitate perfecta, ca-ce altufeliu in

caus'a culturii nationale remanemu mai reu decatu elotii Greciei si paria indianiloru. —

Deputatii maghiari ardeleni s'au cointielesu, cá in sinulu partitei deakiane se se constitua intr'unu clubu deosebitu, pentru apararea intereseloru Ardeleni. Puf! Acum, candu numai existe Ardealu, se i se apere interesele! Pardon! ca se afla interese personale, maghiare si contranationale romane, si pentru aceste se mai ingrivescu cá casta, cá maghiarisanti etc. panacandu? eventus docebit.

Estrasu din budgetulu Ungariei pe anulu 1873.

A., Spese ordinarie.

1. Pentru cas'a domnitóreia	5.650,000 fl. v. a.
2. „cabinetulu regelui si alu cancelariei de cabinetu . . .	72,216
3. Parlamentulu Ungariei . . .	700,000
4. Pensiunile amplotatiloru regimeloru dela 1849 pana la 1867	259,300
5. Pensiuni la tóte bransiele	2.598,622
6. Procentele imprumuturiloru pentru caile ferate . . .	4.657,464
7. Procentele imprumutului de 30 millióne si spelese de-manipulatiune	1.631,860
8. Administratiunea interna a Slavoniei si Croatiei	4.480,000
9. Fiume	92,810
10. Comptabilitatea suprema a statului (pausiale)	150,000

Ministeriile speciale

11. Ministrulu presiedinte . . .	329,080
12. Ministrulu de lenga persón'a <i>Maiestatii</i> Sale	64,854
13. Ministeriulu Slavonu-Croatu	48,000
14. Ministrulu de interne . . .	6.784,946
din sum'a acést'a vine pentru administratiunea municipieloru, (Comiti supremi, capitani etc.)	327,025
15. Ministeriulu de finantie	55.238,007
de aice cade numai pe tutunu	12.482,674 f. pesare 3.813,792.
16. Ministeriulu lucrariloru publice	5.577,223
de aice pentru sustienerea drumuriloru	4.328,000 f.
17. Ministru de comerciu . . .	10.917,021
pe posta vinu	5.191,100 f.
18. Ministeriulu de instructiune publica	4.119,830
de aice se dau pentru institute de invetiamentu	3.306,131 f.
19. Ministeriulu de justia . . .	12.031,982
de unde pentru judeciele de prim'a instantia se platescu	6.943,651 f.
Fiscalatele capeta	2.702,852 f.
20. Ministeriulu pentru aperarea tiei	7.277,089

B Spese extraordinarie.

1. Ratele Imprumutului pentru caile ferate	546,470
2. Ratele imprumutului de 30 m.	459,800

Ministeriale speciale

3. Ministrulu presiedinte . . .	60,000
pentru comisiunea codificatóri	
4. Ministeriulu de lenga Maest. Sa	8,245
5. Ministeriulu de interne . . .	479,818
6. Ministeriulu de finantie . . .	18.046,772
7. Ministeriulu de comunicatiune	48.77 ,539
8. Ministeriulu de comerciu . . .	1.728,000
9. Ministeriulu de instructiune . . .	759,491
10. Ministeriulu de justitia . . .	1.011,349
11. Ministeriulu pentru aperarea tiei	2.968,143

C. Spese pentru operatiuni de creditu.

1. Datoria de statu flotanta	129,600
2. Desdaunare de robote . . .	17.350,630
3. „ . . . de desma de vinu	2.831,682
4. Imprumutu de sortitura . . .	4.403,104
5. Imprumutu de harti de pemnu pentru linea ferata Gómör	2.119,930

Celelalte limbe romane posedu unu fondu mai multu au mai pucinu considerabilu de eleminte germanice, cea daco-romana sengura a remasu curata, ca-ci cuvintele germanice, ce se afla intr'ins'a, sunt de introductiune forte recente.

De aci incolo autorulu espune pre scurtu detorinti'a natiuniloru de a-si fissa limb'a natiunale; aréta, ca proescu fissa rei limbei trebuie se reuniesca doue elemente opuse; necesitatea si voiã libera care se desvolta in poporu si prin poporu; amintesce pucinu si despre ortografi'a urmata ceea ce se concentredia in pasagiulu classicu alu lui Quintilianu: „Ego nisi quod consuetudo obtinuerit sic scribendum quidque iudico, quomodo sonat; hic enim est usus litterarum, ut custodiant voces et velut depositum reddant legentibus.“

In urma recomenandu-si opulu criticeii binevoitoria a publiculu, cere indulgentia pentru unu lucru atatu de greu, catu de nou si espunendu pronuciarea unoru litere trece la insirarea alfabetica a cuvintelor, comparandu-le cu celelalte limbe romane. Opulu e forte recomerdabilu, cu atatu mai vertosu, ca ni face cunoscutu tesaurulu latinu cu publiculu celu mere european, si afara de acest'a pote servi ori carui romanu inteligente de indreptariu in multe casuri dubie. Ar' fi bine, daca cei competenti aru apretiul mai cu deadinsulu acésta lucrare a zelosulu autoru.

T. Rosiu, prof. gim.

Varietati.

— Succesulu opereii lui Victor Hugo, intitulata Anulu teribile — „l'année terrible“ — a trecutulu tóte prevederile.

S'au vendutu 16 editiuni in timpu de 4 luni, si acésta n'a facutu de catu se marésca numerulu cereriloru. Tipografulu Claye abia termina un'a editiune si deja trebuie se incépa alta. A 17-a editiune abia se puse in vendiare, si deja a trecutulu de jumetate, in catu acumu se tiparesce a 18-a editiune. „Rom.“

— O fapta démna de imitatu. Intr'un'a din dilele prime a le lunei curente se infacisia in cancelari'a directiunei scólei normale din Naseudu un'a muliere betrana din Rusulu Borgoului cu unu pruncu, ambii plangu. Mulierea plangea, ca nu avea, de unde platí pentru pruncu cortelu si viptu, si asiã volieã a duce prunculu ér' a casa; ér' prunculu plangea cu amaru, pentru-ca betran'a nu volieã a-lu lasá se frequenceza scól'a, si se exprimá, ca decatu se mérga a casa, mai bine voliésece a remané pre stratele Naseudulu. Facundu acésta scena o impresiune dorérósa asupr'a corpulu invetiatorescu, acésta se informá mai de aprópe despre starea adevérata a lucrulu. Betran'a erá matusi'a pruncului; mam'a pruncului a repausatu de vreo cati-va ani, ér' tatalu pruncului traiesce, inse si'a parasitu prunculu si ambla retacindu cá vagabundu. Barbatulu betranei e neaptu de lucru si astfelu betran'a e avisata a ingrigi atatu de nepotentiosulu ei sociu, catu si de prunculu amentitu cu numele: Georgiu Bont'a. Acestea fura motivele, din cari plangea betran'a si otarise cu totu pretiulu a duce cu sene prunculu a casa. Corulu invetiatorescu consultá pe betran'a si-i puse la anema detorinti'a unei mame, de a-si cresce pruncii la scóla; inse dens'a reflectá, ca atatu din caus'a lipsei, cu carea se lupta, catu si din caus'a departarei, nu e in stare a provedé prunculu cu viptu si cortelu. — Din acésta perplesitate ne scóse P. O. D. Iosifu Besanu, Jude la tribunalulu reg. din Naseudu, carele se oferí a-i platí cortelu si a-lu ajutá si cu viptu. Pentru acésta fapta nobile si démna de imitatu a susu numitului Domnu, subscrisul corpulu -si tiene de cea mai placuta detorinti'a, a-i aduce prin acésta in publicu cea mai cordiale si mai fierbinte multumita.

Naseudu, in Septembrie 1872.

Corpulu invetiatorescu dela scól'a normale.

Publicatiune.

Subscriberi au onóre a face cunoscutu on. publicu, ca amu primitu asuprane

Directiunea suprema a bancei de asiguratiune si ipoteca

Tisza.

Asecuramu in contra focului si grandinei pelanga premiele cele mai favoritóre.

La fipsarea tarifelor de premia ne extendemu pe terenulu asecurarii vietii la toti ramii si modalitatiile esite pana acum.

Si damu garanti'a ceruta, dupa obligamintea on. societati asecurátórie luata asuprasi pelanga **dóne millióne fl.**

Inceperea negociului bancei ipotecarie vomu avé onóre a o face cunoscuta onorat. publicu mai tardiu.

Provocandu atentiunea on. publicu la cele de susu, ne rogamu, cá se binevoiesca a -si face asecuratiunile la noi, onorandune cu increderea Domnieloru Sale. 1—3

Brasiovu in Septembrie 1872.

Directiunea bancei

asecuratórie si ipotecaria „Tisza“

Agentura de produse

de marmore si pétra de totu felulu in **Brasiovu.**

Domnulu Antoniu Gerenday, proprietariulu c. reg. priv. a primei fabrice de manufacture d'in Pest'a — incuragiatu prin partinirea d'in di in di crescunda, de carea au parte in intregu imperiulu manufacturele-i escelinte; voidu a efeptu o latire mai generala pentru aceste article de trebuintia comuna, si cá aceste se se pota procurá cu usioretate ori unde-fiindu trebuintia de ele: a fondatu mai multe agentie prin tóte tienuturile imperiului, stabilindu de aceste si in Principatele Dunarene.

Fiindu ca pentru piati'a locala nóue ni se concediú o astu-feliu de agentia; amu onóre a invita pe ouoratulu publicu din giuru ca la casu de trebuintia se binevoiti a me onora cu increderea D. Vóstre.

Totu de odata amu onóre a Vi anuntia, ca tóte ordinariile ce privescu la monuminte atatu pentru morminte catu si pentru alte casuri, — de ori care marione si figura, restigniri, pétra pentru botedi, mese pentru cafenele, ori ce soiu de lucruri pentru zidiri si alte manufacture — se vor implini dupa cum va fi modelulu alesu d'in **Albulu** de manufactura de curendu edatu prin susu-stiamatulu domnu fabricantu, care albu are unu contienutu largu, — cu pretiulu insemnatu in tarif'a fabricala tiparita.

Pe langa escelinti'a si eftinetatea manufactureloru acestora afiu de lipsa a aminti, cumca pana ce susu-numitului Domnu fabricantu de o parte da deprindere unoru muncitori numerosi, bine alesi si provediuti cu o iscusintia deplina in lucrarile sale; de alta parte in privinti'a esportarii manufactureloru, e provediutu cu o tarifa anume scadiuta atatu d'in partea Societati de navigatiunea pe Dunare, catu si d'in partea societatiilor de cai-ferate.

Invitanu deci pe onaratulu publicu a se adresa la orce trebuintia la subscris'a firma care va executa la orce comanda, orunde, tóte acordarile cu punctualitate si fora amanare, dupa placulu comendatoriloru.

Servatius & Graef,
in Brasiovu.

2—3

Nr. 1190 pal.

3—3

Concursu.

1. Spre ocuparea notariatulu cercuale porumbacénu custatoriu din Comunitatila Porumbaculu superioare, Porumbaculu inferioare si Sarata cu resiedintia in Porumbaculu inferioare, pre lunga o léfa anuale de 400 fl. v. a. si cortelu liberu. —

2. Notariatulu cercuale visteanu custatoriu din comunele Ucea superioare, Ucea inferioare, Corbu Vistea inferioare, Besinbacu si Sambat'a inferioare cu resiedintia in Vistea inferioare pre lunga o léfa anuale de 500 fl. v. aust. si cortelu liberu, cu unu vice notariu in Ucea inferioare totu din acelu salariu. —

3. Notariatulu cercuale Dragusianu custatoriu din comunele Vistea superioare, Dragusianu si Sambata superioare apusena si resaritena cu resiedintia in

Dragusiu pre lunga o léfa anuale de 400 fl. v. a. si Cortelu liberu, — si finalminte.

4. Notariatulu Comunale Cartia cu salariu de 400 fl. v. a. si cortelu liberu se escrie prin acésta concursu pona la 10 Octobre 1872. —

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste statiuni au a-si inainta la acestu oficiu suplicele timbrate si provediute cu atestatele de calificatiune pona la terminulu defiptu. —

Dela Pretur'a Visteanu.

Nr. 956/pol. 1871.

0—1

Concursu.

1. Spre ocuparea oficiulu de notariu comunale in Branulu sup. cu salariu anuale de 400 fr. v. a. locuintia gratuita,

2. a oficiulu de notariu comunale in Branulu inf. cu salariu anuale de 400 fr. v. a. si locuintia gratuita,

3. a oficiulu de notariu cercuale pentru comunele Zernesci si Poiana Marului cu resiedinti'a si locuintia gratuita in Zernesci si salariu anuale de 400 fr. v. a., si

4. a oficiulu de notariu cercuale pentru comunele Tohanulu vechiu, Tohanulu nou si Olbacu, cu resiedinti'a si locuintia gratuita in Tohanulu vechiu si salariu anuale de 400 fr. v. a., si

5. a oficiulu de notariu cercuale pentru comunele Vladeni si Cintari, cu resiedinti'a si locuintia gratuita in Vladeni si salariu anuale de 400 fr. v. a. — se escrie prin acésta concursu pana la **25** Octobre 1872.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din aceste oficie au asi inaintá la subscris'a Pretura suplicele timbrate si instruite conf. §. 74 Art. de lege XVIII din 1871; aceia, cari nu posedu caleficiatiunea ceruta acolo, voru avea la timpulu seu, a face rigozul ce se va ordina prin Inaltulu Ministeriu reg.

Dela Pretur'a Branului.

Nr. 1103/pret. ex. 2872.

1—3

Concursu.

Spre ocuparea urmatóreloru posturi notariales cercuali si adeca!

1. Notariatulu Cucuiatianu constatoriu din comunele: Cucuiata, Comana inferioare si Lupsia cu unu salariu anuale de 400 fl. v. a. quartiru liberu si localitati de cancelu in Cucuiata;

2. Notariatulu Venetiei inferioare constatoriu din comunele: Venetia infr., Venetia superioare si Comana superioare cu salariu anuale de 400 fl. v. a. quartiru liberu si localitati de cancelu in Venetia inferioare; si

3. Notariatulu Vadeanu constatoriu din comunele: Vadu, Buciumu, Mandra si Toderitia asemenea cu unu salariu anuale de 400 fl. v. a. quartiru liberu si localitati de cancelu in Vadu; — se deschide prin aceasta concursu pana in 16 Octobre a. c.

Doritorii de a ocupa vreunulu din aceste notariate voru avé a-si tramite la acestu oficiu suplicele timbrate si provediute cu atestatele de calificatiune pana la tempulu determinatu.

Venotia infr. 20 Septembrie 1872.

Pretur'a Venetiana.

Jacovu Popenieciu,
Pretore.

Cursurile

la bursa in 27 Sept. 1872 stá asiã:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 25	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 75	„ „
Augsburg	—	—	108 „ 25	„ „
Londonu	—	—	109 „ —	„ „
Imprumutul nationalu	—	—	65 „ 40	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	70	35	„ „	„ „
Obligatiunile rurale ungare	80	75	„ „	„ „
„ „ temesiane	80	50	„ „	„ „
„ „ transilvane	78	75	„ „	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	„ „	„ „
Actiunile bancei	—	—	874 „ —	„ „
„ „ creditulu	—	—	333 „ —	„ „